

SKRIFTLIG FRÅGA TILL STATSRAÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-05-31
Besvaras senast
2019-06-12 kl. 12.00

Till socialminister Lena Hallengren (S)

2018/19:705 Effektivare utnyttjande av optikers kompetens

Alliansregeringen tog 2009 under dåvarande socialminister Göran Håggglunds (KD) ledning initiativ till den så kallade Behörighetsutredningen, *Kompetens och ansvar* (SOU 2010:65). Ett syfte med utredningen var att de specifika kompetenser som utmärker de olika yrkesgrupperna inom hälso- och sjukvården skulle användas på ett effektivt och flexibelt sätt. I utredningens uppdrag ingick också att överväga förändringar av optikernas arbetsuppgifter.

Genom sin legitimation tillhör optiker hälso- och sjukvårdspersonalen och utgör till stor del hälso- och sjukvårdens första linje inom synvårdsområdet. Ett förslag i Behörighetsutredningen var att optiker skulle få bättre förutsättningar att utföra kvalitetsmässigt bättre undersökningar som på ett tidigare stadium kan upptäcka stora synfel och misstänkta sjukliga förändringar i ögat. Högre kvalitet på undersökningarna skapar också förutsättningar för bättre remissunderlag och färre felaktiga remisser till ögonläkaren. Att ge optiker utökade befogenheter skulle avlasta ögonspecialisterna och därmed öka tillgängligheten inom synsjukvården samt styra resurserna till de patienter som har behov av specialistvård.

Som ett led i att nyttja optikers kompetens på rätt sätt och ge dem möjlighet att utföra bättre undersökningar beslöt alliansregeringen (SFS 2013:246) att revidera patientsäkerhetsförordningen (2010:1369, 4 kap. 5 §) så att Socialstyrelsen får meddela föreskrifter om att optiker får rekvirera läkemedel. Rekvisitionsförfarandet har reglerats, och sedan den 1 september 2016 kan optiker med särskild efterutbildning (ett fjärde specialiseringsår efter optikerutbildningen som leder till magisterexamen) rekvirera vissa läkemedel som diagnostiska droppar och droppar med bedövningsmedel.

De specialistutbildade optikerna har kompetensen att utföra dessa undersökningar, som anses vara de säkraste och mest effektiva. Att optikerna har fått behörighet att rekvirera läkemedel är ett viktigt steg för att nyttja deras kompetens mer effektivt, men mer behöver göras för att de ska kunna utföra undersökningarna. Om vi tar diagnostisering av glaukom som exempel så mäts ögontrycket genom att ögat bedövas av läkemedel och därefter används ett mätinstrument som vidrör ögat för tryckmätningen. Rekvisitionsrätten möjliggör att optiker får tillgång till bedövningsdroppen och får installera den, men optikerföreskriften (SOSFS 1995:4) tillåter inte optiker att vidröra ögat annat än i samband med tillpassning av kontaktlinser. Begränsningen i

optikerföreskriften medför att optikerna – trots att de har specialistkompetensen – i praktiken inte kan utföra de kvalitetsmässigt bästa undersökningarna. Vi kristdemokrater anser att detta måste åtgärdas skyndsamt.

Min fråga till socialminister Lena Hallengren blir därför:

Vilka åtgärder kommer ministern att vidta för att säkerställa att optiker ges den behörighet som krävs för att de ska kunna utföra de kvalitetsmässigt bästa undersökningar som krävs för att deras kompetens ska användas på ett effektivt sätt inom hälso- och sjukvårdens synvård i enlighet med intentionen i Behörighetsutredningen?

.....

Pia Steensland (KD)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander